

munceau pământ în arendă, fie că lucrau ca angajați pe la unii și alții, situația lor nu se deosebea prea mult de a acelor care acceptaseră condiția de slugi sau argați la elementele avute.

Adâncirea diferențierilor sociale dintre coloniștii bulgari este ilustrată și de existența unor frământări ce se manifestă între ei sub diferite forme. Când Pancu și Penciu, arendașii moșiei Verguleasa de lângă oraș, pretind celorlalți ierbarit pentru pășunatul vitelor, interzicându-le și trecerea spre adăpătoare, coloniștii cu care se solidarizează toți ceilalți orașeni din acea parte cer, în 1832, magistratului să ia măsuri, amenințând cu plecarea, fiindcă pășunea « așa am pomenit-o, tot slobodă »¹. În aprilie 1833, după ce « mahalagii bulgari » stricaseră în trei rînduri gardurile prin care Balea Sirbu le închisese drumul de trecere, se jăluiesc magistratului, cerînd să-i pună în vedere « că nu e volnic a ieși din coprinsul său, să lase ulița slobodă »².

Alții, în dorința lor de îmbogățire, nu se dau la o parte să-și exploateze compatrioții. În arhiva Tribunalului din Buzău din acea vreme se găsesc multe dosare ale unor procese intentate stăpînilor de către slugile care nu-și primiseră simbria. Iese din comun cazul lui Zamfir boiangiul, patron, chemat în judecată de Gheorghe boiangiul, calfă, pentru că « după ce-l scosese cu șoptele și momele » de la un alt atelier, refuză să-i mai plătească munca³.

Spațiul nu ne îngăduie, deocamdată, să continuăm cercetarea cu privire la un alt aspect foarte important, acela al integrării numeroasei colonii bulgare din orașul Buzău în viața societății orașului. În această privință s-ar putea anticipa, numai cu titlu informativ, că frământările comune ale maselor populare, exprimate uneori fie în acțiuni mărunte pe plan local, fie în războaie și revoluții (participarea coloniștilor la revoluția din 1848 în părțile Buzăului, la lupta pentru Unirea de la 1859⁴, la războiul pentru independență din 1877⁵) au epuizat treptat-treptat un oarecare izolaționism în care familiile bulgare mai înstărite s-au menținut pînă către sfîrșitul secolului al XIX-lea, dar din care astăzi n-a mai rămas nici o urmă.

Am văzut în cele de mai sus că numărul mare de coloniști bulgari (320) s-au adunat lângă orașul Buzău de-a lungul unui răstimp de peste 40 de ani (1792—1838) și numai o mică parte dintre ei (45) s-au împrăștiat prin satele din împrejurimi.

În ciuda împrejurărilor grele, inerente perioadei în care s-a găsit atunci orașul Buzău, așezarea bulgarilor a avut urmări pozitive.

Lunca riului Buzău, orașul în dezvoltare și atitudinea primitoare a populației locale au oferit coloniștilor baza materială și cadrul social pentru o bună dezvoltare.

Prezența activă a coloniștilor bulgari în aproape toate sectoarele de activitate a dezvoltat astfel pe baze mai largi îndeosebi producția de legume în lunca Buzăului.

Rezultatul final, remarcabil, al colaborării frățești a fost contopirea coloniștilor bulgari în masa localnicilor.

¹ Arh. st. Buzău, *Primăria*, dos. 3/1832, f. 47.

² *Ibidem*, f. 16.

³ *Ibidem*, f. 11.

⁴ *Documente privitoare la Unirea Principatelor*, vol. I, București, Edit. Acad. R.P.R., p. 333.

⁵ Arh. st. Buzău, *Primăria*, dos. 226/1878.